

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénsek és hir-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soronként 10 kért köz-
tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla,
FŐMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban. Vitos Mózes a központban.

Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.
Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Szentkirályon vagy Szeredában?

E lapok szeptember hó 6-iki 36-ik szá-
mában a fennebbi cím alatt „Falusi“ cikk-
író ur hatalmasan Szentkirály pártjára állt
ama kérdés tekintetében, hogy oda, vagy Sze-
redába álltassék-e fel a tervezett szeszgyár?

„Falusi“ urnak cikkét én, ki a léte-
síteni szándékolt szeszgyár iránt nem kisebb
mértékben érdeklődöm, mint akár Szereda,
akár Szentkirály érdekei iránt: nem hagy-
hatom a nélkül, hogy néhány szóban ne
reflektáljak reá.

„Falusi“ ur cikkében határozottan és
nyíltan beismeri, hogy a szeszgyár székhelyé-
nek kérdésében pro- és kontra nagyon sok
érvt hozhatni fel, de e beismerésével szem-
ben, e beismerése dacára csak a Szentkirály
mellett szóló érveket szedi össze és hozza
fel, míg a Szentkirály ellen szólókat, melyek
együtt Szereda mellett szólanak, felemlíteni
szépen elfelejti.

Ebből logikailag méltán következtet-
hetem, hogy „Falusi“ urnak a szentkirályi
szeszgyár jobban képes elősegíteni érdekeit,
mint tehetné ezt a szeredai szeszgyár; egy-
szóval következtethetem, hogy „Falusi“ ur
egy kissé „hazabeszél“ akkor, midőn vitatja,
hogy Szentkirály alkalmasabb a szeszgyár
székhelyének, mint Szereda.

Ha következtetésem — mint hiszem —
helyes, akkor joggal adhatok kifejezést an-
nak, hogy „Falusi“ ur által az éremnek
csak egyik oldala lett megvilágítva, míg
annak másik oldala egy kis szándékossággal
hagyatott a homályban.

És ez így nem helyes, mert akkor,

midőn egy nevezetes közgazdasági intéz-
mény létesítéséről van szó, legelső sorban
a közérdeknek kell előtérbe lépnie, s csak
azután következhetik a másodrangu magán-
érdek.

A közérdek pedig — szerény nézetem
szerint — azt parancsolja, hogy a szeszgyár
székhelyét ne Szentkirály, hanem Szereda
város választassék. Parancsolja pedig ezt a
közérdek sok egyéb mellett kiválólag első
sorban azért, mert vármegyénknek egyetlen
városa: Csik-Szereda.

E város — sajnosan kell beismernünk —
ez időszerint a városi jelleghez megkívántató
tulajdonságokkal a legújabb időkben történt
fejlődése és haladása dacára is, oly csekély
mértékben rendelkezik, mely senkit e vár-
megyében kielégíteni nem tud, miért is
mindenkinek. tehát a köznek óhaja, törek-
vése és érdeke csak az lehet, hogy minden
módon és minden eszközzel kívánjunk Sze-
reda városból valódi várost, igazi központot
teremtteni, mert ha Szereda birni fog a vá-
rosi jelleg követelményeivel, ennek közgaz-
dasági és kulturális hatása az egész vármeg-
yére ki fog hatni, annál inkább a közel
lekvő, s „Falusi“ ur szerint Szereda kül-
városává válni hivatott Szentkirályra.

Szentkirály sokkal közelebb fekszik a
mindenképpen központtá fejlesztendő Sze-
redához, semhogy el lehetne fogadni azokat
az érveket, melyeket „Falusi“ ur Szent-
király érdekében olyanoknak tüntet fel,
mintha csupán Szentkirályra nem egyúttal
Szeredára nézve is állanának fenn. Azok az
előnyök, melyek Szentkirályra nézve „Fa-

lusi“ ur által létezőknek jeleztenek, ha nem
is akkora mértékben, de kevéssel csekélyebb
mértékben Szeredára is létezőknek tekint-
hetők, kivált ha tekintetbe vesszük, hogy a
legközelebb felépítendő vasut, melynek leg-
főbb állomása Szereda leend, már a legkö-
zelebbi időkben teljesen elfogja tüntetni azt
a különbséget, a mely most még gazda-
közönségünkre, különösen az alesiki gazda-
közönségre nézve terményeinek könnyebb
értékesíthetése szempontjából, ezen termé-
nyeknek Szentkirályra, vagy Szeredába száll-
ítása között létezik.

Különösen áll ez, ha tekintetbe vesz-
szük, hogy Szentkirálynak nincs, ellenben
Szeredának van piacza, s ezért nemesak a
tusi, verebesi, esatószei, szentsimoni és
szentimrei gazdák, de maguk a szentkirályiak
is Szeredában értékesítik terményeiket, s
majd ha a szeszgyár Szentkirályon álltatik
fel, sokkal kevesebb lesz a termény értéke-
sítésnek Szeredából Szentkirályra áthelyezé-
séből egyesekre háramló haszon, mint az
ugyaneből a közre háramló károsodás,
mely Szeredának stagnálásában mulhat-
lanul bekövetkezend legalább jelentékenyen
az által, ha a szeszgyárnak, mint ipar- és
kereskedelem fejlesztő intézménynek szék-
helye nem Szereda leend.

Mindezekből kifolyólag nekem „Falusi“
urral ellenkezőleg az a nézetem, hogy a
felállítandó szeszgyár székhelyét a közérde-
kek szem előtt tartásával sem Szentkirály,
sem más község, hanem egyedül és feltétle-
nül Szereda város lesz választandó.

Egyébiránt e kérdés eldöntése

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

A törvény nevében.

Fiatal éveimben nagyon vig legény voltam,
és a vármegyében nem volt olyan czéző, melytől
elmaradtam volna. Persze, hogy a sok mulatságra
csakhamar ráment kis vagyonom, és mire megfér-
tiasodtam a biremél csak adóságaim voltak na-
gyobbak. Kis birtokom a törvény nevében
dobra került, én meg elmentem a fővárosba sze-
rencsét próbálni. Mintán régi ismerőseim és bará-
taim mind huzódtak tőlem, kénytelem voltam új
ismeretséget kötni és a legelső kínálkozó alkalmat
felhasználtam, hogy disztagnak lépjek be egy kül-
városi asztaltársaságba, mely a murizások terén
szerzett érdemeim elismeréséül csakhamar elnökül
megválasztott.

Egy este épen a vacsorához gyülekeztünk,
mikor vendéglősünk a röstelkedés fátyolozott hang-
ján azt az örömhirt közlé, hogy legnagyobb sajná-
latára ma nem lesz vacsora, mert a felesége lebe-
tegedett és — három egészséges utódnak adott
életet.

Én ezt a háromszoros örvendetes eseményt
azonnal hivatalosan tudattam az asztaltársaság
többi tagjaival és rendkívüli ülést hívtam össze a
további intézkedések megbeszélésére.

Egy kefekötő tagtársunk, a kinek az álmos-
könyvek literatúrájában nagy jártassága volt, ki-

merítő indoklás után azt az indítványt tette,
hogy a legközelebbi huzáson tegyünk három
számat a lutriba, és a nyereséget a vendéglős há-
rom újdonszülött gyermekének felruházatására for-
ditsuk.

Nekem rendkívül megtetszett az eszme és
mivel hogy egy kicsit babonás is voltam, majdnem
biztosra fogtam, hogy a három számat eltaláljuk.
Nagy kedvem kerekedett külön is megrakni a sze-
rencsés számokat, mert hát mi tagadás benne, ma-
gamnak is már jól esett volna egy új téli kabát,
nem is szólván a kalapomról, mely szinte áhítottam
már a kideremelt nyugalom után.

A kefekötő tárnoki indítványa csakugyan
meghozta a kívánt sikert; mert nemcsak az asz-
taltársaság, hanem én is szép összeget nyertem a
lutrin. Első dolgom volt eltölteni a váratlan sze-
rencsét, hogy kedves barátaimat ne tegyem ki
sárga irigység gyötrelmeinek, és kerestem ürügyet
az asztaltársasági elnökségről való lemondásra.

A nyert pénz szép kis összeg volt, melyből
ézszerű beosztás mellett egy szál ember hosszú
ideig gond nélkül eléldéghelhetett. Feltettem ma-
gamban, hogy visszavonulok a zajos élettől és bold-
og nyugalomban élek valamely félreeső utcában,
a hol szerény munka mellett zavartalanul folynak
az egyforma napok . . .

Azonban minél jobban kerestem a nyugalmat,
annál jobban került. A háznép előtt már mind-
járt az első hetekben feltűnt visszavonulásiom és

valahányszor jönni, vagy menni láttak, azonnal össze-
dugták fejeiket, hogy titokzatosan suttozjanak. Én
nem törődtem a dologgal és ártatlanságom tuda-
tában a gyergyagyujtás után azonnal jól befűggő-
nyöztem ablakaimat.

Egy reggel beállit hozzám, a szokásos kopo-
gás nélkül, a házmester kíséretében két ismeret-
len ur. A házmester baljóslatu tekintette rosszat
sejtetett velem, mire én meghökkenve néztem a
jövevények elé.

— A törvény nevében — szölt az
egyik — zord hangon, kék czédulát tartva orrom elé.

— Uram — válaszolék a nyugodt lelkiismer-
ret biztonságával — ez az irat nem nekem szól.
Én lágymányosi Mányossy Márton vagyok, a ki
már öt éve nem kaptam a postával semmit, sem
én nem biztam meg a postát, hogy másnak szál-
litson valamit.

— Majd kitudódik — viszonzá kétkedőleg a
hármak küldöttség szónoka — csak tessék velünk
jönni a főkapitánysághoz.

Mikor láttam, hogy ellenvetéseim a gyanut
csak növelik, elmentem a két detektivvel a rend-
őrséghez, hol egy órai kihallgatás után megtud-
tam, hogy rendes életmódom és csendes magavise-
letem a háznépben azt a gyanut ébresztette, hogy
egy lopás elkövetésében bűnrészes vagyok, s
siettek [feljelentést tenni ellenem a főkapitány-
ságnál, mely már hetek óta rendőri felügyelet alatt
tartotta minden léptemet.

vényesek feladatához tartozik, s úgy én, mint „Falusi“ ur is bizvást remélhetjük, hogy a részvényesek minden körülményt alaposan megfontolva fognak e kérdésben dönteni.

Dr.

Az őszi szántás jelentősége a száraz időjárásra.

A talaj kellő mély megmunkálása nemcsak a növény élet biztosabb fejlődésére van nagy hatással, hanem a természet törvényei alapján úgy a túl száraz, mint a túl nedves időjárás nyomasztó hatását ellensúlyozni képes.

Ezen elvet már régen nemcsak tudják, de követik is azok a gazdák, kik nem az ősi szokás, de a kor s fejlettebb igényeknek megfelelően akarják értékesíteni szellemi és anyagi tőkájukat.

Ezen a gazdasági ipar magasabb kihasználására irányult eljárás, hogy milyen szépen beválják még a kisbirtokosoknál, szépen illusztrálja az a példa, hogy ma már jóra való okszerű gazdát nem is tudunk képzelni még Csikmegyében sem, ki a tavaszi terményei alá mély őszi szántást ne igyekeznék adni annak tudatában, hogy terményei fokozott és szebb hozammal hálálják meg csekély fáradság és kiadással járó munkáját.

Hiszen az természetes is! Tapasztalta, tapasztalhatta minden gazda, hogy a téli fagy a mély szántást termékenyíti az által, hogy a fizikai törvények alapján az egyes összeálló részecskéket szét málasztja s a növények által felémészthetővé teszi.

De a fizikai hatásnak még egy frappansabb igazsága nyilvánul az őszi szántásban, s ez az, hogy az így porhanyóvá tett talajban a hajcsövesség megszűnik, mi által a víz elpárologása meg lesz gátolva, de egyszersmint a nagyobb fokú nedvesség (ha olyan van a talajban) kigőzölgése is elésegítettik.

Mindezek alapján ha talajunk okszerű megmunkálását s termő képességét folytonossá akarjuk tenni, vajjon elég-e, ha csak tavaszi terményeink alá adunk mély őszi szántást?

Felelet: Nem. Az őszi mély szántás úgy a tavaszi termények sikerét biztosítja, mint az őszi gabnafélékre nézve első és elodázhatatlan feltétel.

Hogy ezen állításom igaz, szabadon egy kérdést felvetnem, t. i. ha őszi szántással veszi kezdetét az őszi ugarlás, vajjon bekövetkezhetik-e az a körülmény, hogy a száraz időjárás szülte rög miatt nem tudunk forgatni? Soha sem. Hát vajjon gátolva lennénk-e az őszi vetésben? Soha sem. Mert az elvetendő terület őszi szántás után porhanyón marad hátra s az bármilyen szárazság idejében is a fent elmondott fizikai törvények alapján jó munkát kapna s éppen ezért bár-

milyen időjárásnak nézzünk is elébe ne legyen senkinek s így a csikmegyei gazdának se; ősszel az erdőlés a fő dolga — hanem azt végezze télen — s ősszel szántsa meg jövő évi ugarát jó mélyen, hogy a jövő évben ne tegye függővé vetési idejét az időjárás mostoha szeszélyének, mert ma csak az a tanult és értelmes gazda, ki magát az időjárás szeszélyei ellen lehetőleg függetleníteni tudja.

B. B.

LEVELEZÉS.

Még egyszer a zsidóüldözés.*)

A „Csiki Lapok“ utóbbi számában közzé tett nyilatkozatom fentartása mellett a tek. Szerkesztő urnak csillag alatt tett engedélye alapján kötelességemnek tartom a 36-ik számban megjelent „Zsidóüldözés Gyimesben“ című R. S. F. körjegyző személyét alaptalanul sértő cikkkel szemben — mint nem érdekelt fél a nagy közönség tudomására hoztam azokat a valódi tényálladékokat, melyek a tulságig vitt kósza hirnek s a 36-ik számban megjelent gyanúsító és sértő cikknek alapját képezheti.

Folyó évi augusztus 20-ika óta minden napon lehetett látni 3-4 ismeretlen valódi zsidó-típust képviselő zsidó családot egyes fogatu — rossz gebe által vont taligán — Gyimes községekben többször is megfordulni; mi nemcsak az előjárásnak — különösen az éberfigyelmi körjegyzőnek — de a lakosságuk is felkeltette figyelmét ugyanarra, hogy a lakosság a már akkor híresztelt oláhországi kolera előpostául tekintette.

Ezen napok egyikén találkoztam körjegyző urral; szóba kerülve az idegen zsidók hemzsegő itt járása; kijelentvén körj. ur előttem azt, hogy az idegen zsidók járása és Blum hitsorsosuknál való tartózkodása igen gyanúsá vált; kijelentette azt is, hogy Blumot és társait felszólította, hogy a nála vagy náluk megállapodott zsidókat vagy küldje fel az előjárásához igazolványuk elomutatása végett, vagy azonnal utasítsák vissza Moldvába.

Ekkor figyelmeztettem körj. urat arra, hogy a zsidók azért nem távoznak; mert egy esküvőt terveznek s a h. zaslándók a zsidók állítása szerint moldvaiak; a mennyegzőt egy hét leforgása alatt Blumnál szándékozták megtartani. Elbeszéltem mindent, mit a zsidók fiatalabbjaitól a lakadalomra vonatkozólag megtudtam.

Ismervén körj. ur a zsidók azon furfangos eljárásait, melyeknek alapján bizonyos idő eltelte után magyar polgári jogot követelnek; s az okot, hogy ezzel a moldvai polgári házasság alul akarják kivonni magukat; legfőképpen pedig, hogy a tölgyesi anyakönyvvezetővel és engedélyével, mint-

*) Igéretünkhöz képest ezen cikket is adjuk, a nélkül, hogy kommentárral kísérnők. Szerk.

egy okmányszerűen magukat behonosítják: kijelentette, hogy ismét személyesen kell az összes zsidó-lakosokat megvizsgálja.

Következő napon a község házában voltam, mikor az Előjáróság a helybeli zsidókat — köztük a völegényt és a már többször kiutasított zsidótanítót — oda hivatta: az idegenektől igazolványukat kérte, a mi egyiknek sem levén: kérdezte a többi idegen zsidók hollétét, mire azt válaszolták, hogy haza mentek. A szándékolt esküvőtök is elmondták. Körj. ur az Előjáróság nevében figyelmeztette az idegeneket, hogy igazolványuk az itt tartózkodásra nem levén, rövid idő alatt távozzanak és a tervbe vett esküvővel — gyimesi tartományon — hagyjanak fel; mert ezt idegeneknek nem fogja megengedni; különösen Blumot figyelmeztette, a kinek házában akarták megtartani. Két-három nap mulva a három községbeli zsidóság egyes fogatokon sűrűn járt-kelt; felfelé szállítván egyes ismeretlen nőt és férfit; naplemente után pedig 3 moldvai zsidóbírza 3-3 lóval és megszufolva zsidó férfi és nővel hajtott sebes vágatva Felsőlok felé, melynek egyikén felismerve lett a völegény is. Ekkor már a helybeli zsidók azt a hirt terjesztették, hogy Szeredába mennek lakadalmazni.

Naphaladat után egy kereskedő barátommal az uton sétáltam: ezen barátom kérdésére egy 14 éves körüli zsidó leány azt felelte, „hogy a májja és testvérnénje Felsőlokra mentek a reggel; mert ott este nagy bál lesz“.

Ebből meggyőződünk, hogy a tervezett esküvő ott lesz megtartva; a mit tudtára is adtam krj. urnak, ki elbámult a zsidó kijátszásán; de a távolság és az idő rövidege miatt az esküvőt már nem tudta megakadályozni.

Már másnap — Gyimesbükkben — a Blum házában igen zajosan folytatták a lakzít; mire az Előjáróságot a lakosság figyelmeztette. Körj. ur el levén foglalva: a nevezett helyre a bírót és al-bírókat küldötte ki azon utasítással, hogy a mulatozás okát puhatozzák ki és az idegeneket szőlít-sák fel igazolásra, ellen esetben a községből való eltávozásra. A megjelent Előjáróknak az engedelmet kihívólag gunyosan megtagadták s csak erőlyesebb felszólításra távoztak el mocskos szekereiken a ronda külsejű idegenek.

A helybeliek előbb a kiküldött előjárókat összeszidták, kijelentvén, hogy ezen eljárásért — „majd megtanítják s pusztulni kell valakinek“ — értve a jegyzőt.

Ezen idő leforgása alatt szájról-szájra járt azon hir, hogy a zsidók a Blum szolgálatában lévő leányon rituális gyilkosságot akartak elkövetni. Körj. ur is tudomására jöven ennek, a forrás kikutatása s a hir miben állásáról személyesen akarván meggyőződni — hogy a nép közötti hir terjesztésének elejét vegye — több előjárósági és egészségügyi bizottsági tagot vett maga mellé s a gyanúsított Blumhoz indult, (én is ott voltam) azért is, hogy a köztisztaság és egészségügyi vizsgálatát folytassa.

Előre is Cs. B.-től tudakozódva — a kiről az volt mondva, hogy ő vette ki a leányt a zsidók kezéből — az ügy tisztázására csak annyit mondott, hogy „a leány tudná megmondani“, továbbá „a leány még akkor elfutott, felsőlöki.“

A következő csütörtökön a szolgáló után puhatolva a körjegyző, azt fel is találta, a ki a kihallgatásnál részletesen több tanu és zsidó előtt a hirt határozottan fentartotta.

Ekkor körj. ur Zélig Berkovichhoz fordulva, azt mondta, hogy „én ugyan jól lehet nem hiszem mindezeket az ostobaságokat; de ha a nép zugalódásának elejét nem venném, éppen önöknél bepálítkázva s a moldvai eseteket hangoztatva, nem könnyen törhetne e ki! ?

Többször intettem az összeset s főként Blumot, hogy az idegeneket ne fogadják be, s ha befogadják, jelentsék be, mert több esetben csavargókat, katona szökevényeket rejtegettek; most különösen, mikor a kolera mindenfelé terjed, ezt elnézni nem lehet, ha önök be nem fogadják az idegeneket, ilyen hírekről megkimélik magukat.

Most már határozottan kijelentem, hogy idegen zsidókat a községben meg nem tűrök; ha azok, a kik még itt tartózkodnak, 24 óra alatt a községből nem távoznak, kénytelen vagyok a főszolgabíró urhoz tolonczoltatni további intézkedés végett.

A sajnos félreértés felderítése után feltettem magamban, hogy nyugalomam biztosítása czéljából ezentul mégis csak beartom magamat egy kicsit a mások dolgába is, és mikor pár nap mulva a ház-mesterné heves szóharcot vívott egy lakó szakácsnéjával, én menten az udvar közepén teremtem, és hogy csilapítólag hassak, majd a szakácsnének, majd a ház-mesternének adtam igazat. Azonban az én dicséretes igyekezetemnek dacára ők egyre jobban neki melegedtek, a röpke szavak súlyos tettekbe változtak át és a két ellenfél vérző orral és tépett hajjal hagyta el a harc rosszul követett mezejét.

A dolog a törvényszék elé került és mind a ketten rám hivatkoztak; az egyiknek mentő, a másikkal pedig terhelő tanuja legyek.

Nyugalomam megint hosszas időre fel volt dölva. Összesen 8-szor lettem megidézve: háromszor a rendőrségre, kétszer a vizsgáló bíró elé és ugyancsak háromszor a végtárgyalásra, melytől midőn másodszer elmaradtam, a törvény nevében ötven forintnyi bírságot vetettek rám, a mit tüstént ki is fizettem, mert különben a két verekedő fél között utoljára én kerültem volna a dútjába.

A mint így a törvény rendje fölött tűnődve hazafelé tartottam, véletlenül belebotlottam egy zsinórba, melyen egy velem szembe jövő ur kis ölebbét sétálni vezetete.

— Maga egy vén tevel — rőffent rám az

ebtulajdonos oly arczkifejezéssel, mely még a szavánál is százszorta sértőbb volt.

No most — gondolám — van végre nekem is alkalmam a törvény nevében követelni és siettem panaszt emelni a járásbírósnál becsületsértés miatt.

Az ebtulajdonos a tárgyaláson megjelent és a bíróság előtt ismételte szavait. Én győzedelmes pillantást vetettem a bíróra, a ki azonban a vádlottat legnagyobb meglepetésemre felmentette, mert miként az indokolásban nagy tudományossággal kifejté, „az inkriminált kifejezés egy oly állatnak neve, mely tekintve az illető vidék körülményességeit, úgy utászati, mint táplálkozásai szempontból a bennszülöttek hasznára levén, mint rossz tulajdonságok jelölésére alkalmatlan elnevezés, törvényeink értelmében a sértés fogalmát meg nem állapíthatja. A mi pedig a vén szót illeti, tekintve miszerint panaszos születési bizonyítványa, valamint saját vallomása szerint is az ötvenedik életévet épe hónapban átlépte és az emberi kor véges voltánál fogva az öregség, illetve vénység ez évszámokhoz közeli esztendőknél kezdődik, a vén szónak sértését — szándékkal jelentőségétől a bíróságnak eltekinteni — és a vádlottat az ellene emelt becsületsértési vád alól felmenteni kellett.“

Nem appelláltam, hanem feltettem magamban, hogy visszatérek az én asztaltársaságomhoz és keresem a borban az — igazságot.

Zélig Berkovicából már ekkor kitört a zsidó furtang, azt mondva, hogy „a jegyző tanította a leányt, mit mondjon“, a mi általános felháborodást szült; miért a körjegyző felháborodva, azt mondja: „azért bivattam tanukat, mert tudom gyakorlatból, hogy a zsidók a vizsgáló bírót is meghazudolni kísérlették“. Z. Berkovicot Z. F. német nyelven felvilágosította a körjegyző felboszankodásáról, a mire visszavonta rossz magyarsággal tett előbbi gyanúsítását, azzal indokolva, hogy magyarul — habár 22 éve, hogy itt lakik — nem tud jól és engedelmet kért, mert olyat talált mondani, mely nem igaz; mert ő sem akarta mondani.

Ezen visszavonás után a körjegyző ur egész jóindulattal és humánussággal a zsidók lelkére kötötte, hogy ha Magyarországon kívánnak lakni, hagyják el azon ostoba gyakorlatot, mely szerint magoknak teljesen kvalifikálatlan, magyarul egy szót sem tudó zsidó tanítóval meg nem engedett zugiskolákat tartanak fenn.

Figyelmeztette, hogy van a községben bőven magyar iskola, képzett tanítókkal, a hol minden költség nélkül önmagok fenntartására értelem fejlesztés mellett növekedhetnek. Határozottan értésükre adta, miszerint azon kijátszásért a hatósági intézkedéseknek, hogy a tilalom ellenére Moldva belsejéből zsidókat toboroztak össze s a község és előljáróság mintegy megcsalásával idegen állampolgárokat magyar területen összeházasítottak: felsőbb hatóságnak bejelenti.

Tudomásukra adta azt is, hogy az állítólagos rituális gyilkossági szándékot az illetékes bíróságnak szintén bejelenti. Az előljáróság ellen elkövetett sértésért pedig az előljárósági tagok a bíróságnál megtorlási panaszt tesznek.

Komolyan figyelmeztette, hogy mivel úgy látszik 3 évi szelid bánásmód és a folytonos jóindulatu oktatás és utasítás nem éri el a kellő eredményt, jövőben semmiféle kihágást vagy más törvénysérelmet és rendellenességet meg nem tűr, hanem azokért esetről-esetre a feljelentéseket megteszi; mert úgy kell a zsidóknak is teljesíteni mindent, mint a község többi lakosságának.

Ezek megtörténte után a körjegyző ur sem egyenkint, sem csoportosan a zsidókkal nem érintkezett.

Ugy látszik, hogy az előljáróságot kijátszótták s panaszokkal valótlán hírlapi ráfogásokkal a nagy közönséget és hatóságot is megtéveszteni igyekeznek.

Ama kijelentés mellett, hogy mennyire a három gyimesi lakosságot és előljáróságot ismerem, jó lélekkel állítom, hogy ezen vidéken a semmi műveltséggel nem bíró zsidók grasszálnak a más lakosság felett és a legnagyobb békében élnek; ők báboritván meg másokat, minek eklatás bizonyítéka azon tényük is, hogy a hírlapi cikk megjelenése óta az egész lakosságot azon hírrel töltötték el, hogy a körjegyzőt elcsapassák s már elcsapatták, mert pénz van bűven.

Ugy hiszem, ezen ügyhöz bővebb komentár nem szükséges.

Csik-Gyimesbük, 1893. szept. 16.

Éltes János.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Megjötték a honvédek.** A városunkban álmószó honvédszázalaj folyó hó 18-án tértek vissza az őszi gyakorlatokról. Városunk közönsége a hazatérő hadfiakat a legszívélyesebben fogadta s a derék tisztikart bokréttakkal és koszorúkkal tüntette ki.

— **Vasúti előmunkálatok Cskmegyében.** A kereskedelmi miniszternek folyó hó 7-ről 61603. sz. alatt kelt rendelete szerint az engedélyezés alatt álló székely vasutak valamely alkalmas pontjáról kiindulva, a Gyimes-szoroson át a román határig vezetendő vasutvonal nyomjelzési munkálatainak foganatosítása céljából a m. kir. államasutak igazgatósága részéről Kovácsévics Tamás és Welden Vilmos állami felügyelők vezetése alatt kirendeltségek szerveztettek, mely kirendeltségek a szóban forgó vonalat egyrészt Csik-Szeredából, másrészt Csik-Szentdomokosról, esetleg Szenttamásról kiindulva fogják tanulmányozni, illetve nyomjelzés alá venni, mi már kezdetét is vette.

— **Lurdi szobor megáldás.** Szép és megható ünnepélynek valának tanni f. évi szeptember hó

8-án Csik-Taplocza buzgó hivei. Ugyanis e napon áldatott meg a buzgó hivesek adakozásából beszerzett szép Lurdi Mária szobor. A megáldást és szent misét Bodó Alajos alesperes-plebános végezte teljes asszisztenciával, az alkalmi szent beszédet pedig a felcsiki esperesi kerület egyik kitűnő szónoka, Rancz János csiknagyboldogasszonyi plebános tartotta.

— **Halálozás.** Alattirtak a maguk s számos közeli és távoli rokonok nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a hű feleség, gondos édes anya, jó gyermek, szerető testvér és rokoku: Székely Andrásné Balog Krisztina élete 25-ik, boldog házasságuk 7 ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének áhítatos felvétele után f. hó 17-én reggeli 5 órakor csendesen elszenderült. A boldogult földi részei f. hó 19-én d. n. 3 órákor fognak a róm. kath. szertartás szerint az anyaföldnek visszaadni; lelkeért pedig az engesztelő szent mise-áldozat 20-án d. e. 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Gyergyó-Alfaluban, 1893. szept. hó 17-én. Székely András kántor-tanító, mint férj; János, Endre és Vilmos gyermekei. Balog Pál és neje Kovács Krisztina, mint szülők. Róza, s férje Székely Ferencz és gyermekeik. Lajos és neje Antal Róza, mint testvérek. Székely Ignác és neje Gábsi Róza s gyermekeik, mint sógorok.

— **Tanulmányuti ösztöndíj iparos ifjak számára.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur törekvő iparos ifjaknak a külföldön való szakzerű kiképzetése céljából egy 200 frtos utazási ösztöndíjat tűzött ki. Ez ösztöndíj elnyeréséért, a kamara területén, Marostorda-, Csik-, Háromszék- és Udvarhelyvármegyében lakó vagy itt született iparosok, illetve iparos segédek pályázhatnak. Az 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványok 1893. évi október hó 15-éig a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarához nyújthatók be. A kérvényhez csatolandók: a keresztlevél, a bevégzett tanulmányok, az erkücsi magaviseletről és az eddigi gyakorlati működésről szóló bizonyítványok. A kérvényben kimutatandók továbbá a folyamodó családi viszonyai, a folyamodó által választott hivatás-gyakorlati köre és a célba vett külföldi utiránya és terve.

— **Értesítés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy a Romániába szállítható összetett gyógyszerkek jegyzékét az érdekeltek a kamara irodájában megtekinthetik.

— **Földrengés.** Csik-Szentmártonon f. hó 10-én vasárnap reggel 4 óra és 50 perczkor, két egymást gyorsan követő földrengés volt észlelhető. Kár sehol sem történt.

— **Nyilvános köszönet.** Kedves kötelességet teljesítek akkor, midőn a nyilvánosság előtt is legforróbb hálámát fejezem ki dr. Kercea Demeterné ő nagysága iránt, a ki nemes szívének újból fényes tanujelét adá az által, hogy templomunk fénye emelésére egy 120 frt értékű szép és diszes kivitelű „lusztert“ adományozott. Isten fizesse meg. Lőrincz Sándor, lelkész.

— **Borkereskedők figyelmébe.** A filloxera pusztítása következtében a borkereskedők, a kik annak előtte tömegesen látogattak el Versczre, most abban a véleményben vannak, hogy itt borkészletek többé nincsenek s ezért az ottani pinczékét ritkábban keresik fel. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy Verscz város közigazgatási bizottságának jelentése szerint e vélemény nem felel meg a valóságnak, mert ott még mindig vannak pinczék, a melyekben még 1000 hektolitert is tal haladó jó minőségű bor fekszik.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A csik-szentmártoni és csekefalvi ifjuság által f. hó 10-én a „Népiszkola könyvtára javára“ rendezett tánczestély alkalmával történt felülhízetésekről a következőkben számol el a rendező bizottság: Ferenczi Ignác (Kolozsvárról) 2 frtot, Márton Ferencz, Orbay Mátyás, Cseh Vilmos, Szász István, dr. Molnár László és dr. Csizsér Miklós 1—1 frtot, Antal József, Potovszki József, Sároay Antal, Ferenczi Alajos, Vitos Ignác, Sándor Vilmos, Barlocz Ágnes 50—50 krt, László István 20 krt fizettek felül. A jótékony cél előmozdítására szánt szives adományaikért e helyen is hálás köszönetét nyilvánítja a fenti adakozóknak a rendezőség.

— **Utazás a föld központja felé.** Björnstjerna hirneves norvég tudós oly biztos adatok birtokába jutott, melyek Verne Gyula „Utazás a föld közepébe“ című regényét valószínűvé teszik, ha nem is végig, de legalább az izlandi Hekla nevű vulkán kraterébe való leszállást. Björnstjerna a helyszínén tanulmányokat tett és arra a meglepő eredményre jutott, hogy legalább kétezer méternyire le lehet szállni a föld belsejébe, számításainál egy pisztoly dörrenésének visszhangját vette alapul. Grossemann nevű szolgálját is rábirta már, hogy ez útjára kísérje el őt, mely összesen öt napot fog igénybe venni. Hegymászó botokkal, kötélhágcsóval, villamos lámpákkal és a szükséges tudományos eszközökkel indulnak utra a Vulkan belsejébe. Elelmiszertül az öt napra nem visznek egyebet, mint két ezer sültet és valódi Eszterházy-cognacot, mint oly szert, mely egyaránt táplál és oltja a szomjúságot. A kráter nyílásánál egy négyezer méter hosszú erős zsinag lesz egy könnyen mozgó bengeren felszavarva, melynek egyik végét magukkal viszik a mélybe s mely a merész utasokat vissza vezérel a tüzhányó hegy sötét krateréből a föld felszínére.

KÖZGAZDASÁG ÉS IPAR.

A marosvásárhelyi fa- és fémipari állami szakiskola.

Ezen iskola a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara többszöri sürgetése folytán a múlt évben állítottatott fel s 1892. évi november hó 13-án ünnepélyesen megnyitottatott s a tanítás november hó 14-én vette kezdetét. Az iskolában tanított egy igazgató vezetése alatt 2 rendes és 7 óraadó tanár.

A faipari szakra felvételt 10, a fémipari szakra 11 növendék. Az intézettel kapcsolatos építő-iparos tanfolyamra 9, az agyagiparosok tanfolyamára pedig 3 hallgató. A tanulók létszáma összesen 33 volt.

Vizsgálatot évenként kétszer még pedig márczius és július hóban tartottak: a vizsgálatok eredménye általában kielégítő volt. Jutalmul kiosztottatott 51 frt és 6 kötet könyv.

Az 1893—94. tanév október hó 1-én nyílik meg. A tanulók az elméleti oktatást az intézetben, gyakorlati kiképzetetésüket pedig valamely e célra megfelelő műhelyben nyerik. Ezért az iskolába csak oly tanulók vétetnek fel, kik az illető iparágakra már szerződötve vannak, avagy beszegődni szándékoznak és a közép- vagy polgári iskola második osztályát, az elemi iskola hatodik vagy az alsófoku ipariskola harmadik osztályát jó sikerrel végezték.

Felvétetnek oly tanulók is, kik a felvételi vizsgálaton megfelelő előképzettségüket igazolják.

Az intézetbe járó tanulók tandíjat nem fizetnek.

Minden tanuló, ki a szakiskolát végzi, a harmadik osztályból nyert bizonyítvány alapján az ide vonatkozó miniszteri rendelet értelmében munkakönyvet kap.

Az első évre belépni kívánókat az igazgatóság felhívja, hogy úgy a felvétel, mint a műhelyszerzés dolgában személyesen vagy írásban hozzáforduljanak (Marosvásárhely, körutca 66. szám). Jelentkezés vagy folyamodás esetén szükséges: 1. keresztlevél; 2. bizonyítvány végzett iskoláiról és ipari alkalmaztatásáról; 3. himlő elleni beoltásról szóló bizonyítvány.

Beiratás ideje szeptember hó 25—30., a felvételi vizsgálatok pedig szeptember hó 26—28-án tartatnak meg.

Budapesti levél.

A folyton épülő, szépülő Budapest egyre-másra szaporodik díszes palotákkal, bérházakkal, de szaporodik a fogyasztó közönség igényeit mindjohban kielégítő kereskedelmi helyiségekkel és üzletvállalatokkal is, melyek közül ez alkalommal néhány kiváló czéggel ismertetjük meg t. olvasóinkat, hogy alkalmi szükségleteik fedezésére oda fordulhassanak.

Az őszi idény közeledésének egyik inertetője a magkereskedők árjegyzékének megjelenése. Az első nem csak a megjelenésben, hanem minden tekintetben Frommer A. Herman utóda őszi magárjegyzéke, mely már kezzeinkhez is eljutott. E régi országzerte legjobb hírből álló magkereskedés mely felszázados fennállása óta a legmagasabb elismeréseket és kiüntetésekert nyerte, valóban méltó arra az általános, feltétlen bizalomra, melyben az előkelő és gyakorlati tapasztalatokkal bíró gazdálkodó közönség által szakadatlanul részesítetik, mert e czéggnek szigoru alapelve, miszerint csak kipróbált, teljesen csiraképes magvak szolgáltattak ki a legjutányosabb árakon. Tisztelt olvasóink figyelmét azért hívjuk fel különösen ezen régi jóhírnevű magkereskedésre, hogy ezen

iránybani szükségleteik fedezésére oda forduljanak, mert ez utóbbi években nagyon elszaporodott a megbízhatatlan vállalkozás ezen a téren, s cifra káprázatos árjegyzékekben fangatos frázisokkal ajánlott magvak igen sokszor arra a sz. aoru tapasztalatra vezettek, hogy a ki ocsót vet gazt arat. A. Herman A. Herman utóda cég a nála megrendelt magvakat saját költségére megvizsgálta a magyar királyi megvizsgáló állomáson, mielőtt elazállítaná, s így ki van zárva, hogy onnan csúszkáltsan vagy selejtes magvak kerüljenek ki. A Frommer A. Herman utóda (magkereskedése és kertészeti telep) legnagyobb a fővárosban, s berendezése ugy szakzszerűség mint tökéletesség tekintetében teszi lehetővé, hogy minden irányban a legjobbban szolgálhat megrendelőinek. A cég főraktára: Budapest, V., Tükör utca 5 sz., vagy fők-üzlete az Andrássy-ut. szám alatt kívánatra készségesen és díjmentesen megküldi őszi árjegyzékét, valamint gazdag tartalmu nagy tavaszi főárjegyzékét is, csak egy levelezőlapon kell azt kérni.

Kertész Tódor műparának tárháza. (Doroty-utca 1. sz.) minden idényben a legnagyobb választékban szolgáltatja a szükségleti cikkeket és gyakorlati eszközöket, s a czélszerű valamint kellemes szórakozást nyújtó újdonságokat mindig nála található legelőször. Az őszi idény alkalmából különösen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe a „Rapid” gyorsforralót Bunsenlánggal, ára 1 frt, továbbá csinos cognecos készletet angol ezüstből, 2.50—5.50-ig. Igen czélszerű az amerikai biztonsági horotválkozó gép, ára csak 6 frt, valamint az aranyozó folyadék, üvegeje 80 kr. Kaszinók és társkörök részére igen czélszerű újdonság a celluloidból készült billiárd golyók melyeknek különös értékükönön, hogy romlás esetén könnyen kijavíthatók, ára 3 db. 10 frt. A tanidény küszöbén különösen figyelembe ajánljuk az iskolai és magánoktatáshoz való cikkeket, nevezetesen iskola-táskákat fiuk számára bation hordható szíjjakkal, vászon vagy bőrből, 1.60—3 frtig, leánykák számára vízmentes vászonból 80 krtól 1.75-ig, bőrből 2—3 frtig. Biztonsági zsebeli tintatartó kettős zárral 30—80 krtig. Toll- és mindennemű íróeszköz a legnagyobb választékban. A vadászati idény is beállott, s alig van vadász-enber, kinek valamire szüksége ne volna s nincsen olyan, a mi Kertész Tódor áru-csarnokában található ne volna: a vadász-fegyverek legnagyobb választéka, a legjobb gyártmányok és a legjutányosabb árakon: töltény-övek, vadásztáskák, vadászkintacok, vadász- és lovasgamásnik, berendezett pinezetek, vadász-evőkészlet, vadász tüzserszám, vadász fapipa, kúrt, cip, kutyakorbács és minden más vadász-eszköz. A lovagló eszközök és az istállófelszerelések közül kiemeljük a diaszabóból készült angol nyeret, ára 15—25 frtig; a löszörnyiró-olló ára 3—5 frtig; istálló lámpás olajra vagy petrolenura 1.70 kr. Az utazni szándékozókknak különös figyelmébe ajánljuk a kezi bőröndöket, különféle nagyságban, 9 fttól 30 frtig, uti táskákat 4 fttól 50 frtig s mindennemű uti eszközöket. A községi előjárók szükségleti cikkei: a községi dob, nagy és rézoldalu, vállszíjjal, 15 frt, postatáska erős bőrből vállszíjjal, frt 6.50—10.50-ig; éjjeli-ör kúrt rézből vagy szarvból, 1.50—10 frtig; földmérő szallagok 1—8 frtig; Kertész Tódor áru-csarnokának mesés gazdaságáról csak halvány fogalmat adhattunk a felsoroltakban, s hogy a vidéki közönség megközelítőben tájékozassa magát arról, legczélszerűbb, ha egy levelező lapon kéri a cég képes nagy árjegyzékét, az mindenkinek ingyen és díjmentesen küldetik meg.

A nyári idényben viselt világos ruhák, csipkék, leginkább ki vannak téve persét vagy piszkolódásnak, s tanácsos, hogy azok még az őszi időben azonnal kitisztíttassanak, mert a kitisztított ruhát eltérve bármikor elő lehet venni s kelleme, ha tavasszal nem kell várni a kitisztításra, a piszkolódott ruhák vegyi tisztítása által ismét használhatóvá, egészen az újhoz hasonló széppé válnak az e téren egyedüli specialista Lohr Mária ezelőtti Kronfusz vegyszeti tisztító és műselyemfestő intézetében (Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 4.) Ugyanitt ruhák, selymek kelmék s egyéb szövetek műfestése a legmeglepőbb szépen eszközöltetik. Ruhák fejletlen állapotban is festetnek. Vidéki megrendelések a legpontosabban és jutányosan teljesítettek.

Az elmúlt tavasz és nyár ismét meglöbentő nagyszámu és veszélyes tüzesettel vált szomorú emlékeztetővé s meg mindig az által lett a pusztulás nagyobb, mert a kitört tüzet megfékezni nem tudták, miután még igen sok községi nincsen ellátva kellő számu és jó tüzi fecskendővel. Most az őszi időszakban kell, hogy gondoskodjanak a községek és előjáróságok a hiányok pótlásáról, jó tüzi fecskendőről és felszerelésről, melyek megrendelésre legjobb ajánlatjuk a Tarnoczky-féle tüztöltő- és gépgyár részvénytársaság országosan legjobbnak elismert fecskendőit és felszerelési készítményeit, melyek a magas kormány által hivatalosan állíthatnak a közönségeknek, jóságuk mellett pedig fölönyük olcsóságok, s azon rendkívüli megkönnyítése a fizetésnek, hogy a vételár 10 évig terjedő részletekben is törleszhető. A tüzi fecskendők és egyéb felszerelésekért 5 évi jótállást vállal a gyár, úgy hogy minden garanciáját nyújtja annak, mi ily fontos és megbízhatóságot igénylő beruházásnál úgy egyeseket mint községeket teljesen megnyugtathat. Erre nézve idézzük a f. évi ang. 13., 14. és 15-én Szabadkán tartott tüztöltő-kongresszusáról az „Egytértés”, jelentését.

„A múlt napokban lefolyt szabadkai tüztöltő közgyűlés alkalmából kiállított tüztöltőszerelevények s tüzi fecskendők versenyénél a Tarnoczky-féle tüztöltőszerelevény és gépgyár részvénytársaság tünt ki az általa kiállított felszerelések s tüzfecskendők által. Örömmel vesszük ezen hirt, a mennyiben a külföldi gyárak is voltak képviselve s a kiállított tüzfecskendők s egyéb tüztöltőeszközök összehasonlítása után bátran mondhatjuk, hogy hazai iparunk e tekintetben is nemcsak hogy hátra nem maradt, de a külföldet túl is szárnyalta. A Tarnoczky gyár gépei, azok csinos és praktikus kiállítása és kitűnő működésük által tüntek fel, lévén azokban mindazon előnyök összpontosulva, a melyeket úgy egyszerű községi, mind pedig a legnagyobb tüztöltő egyleti tüzi fecskendőktől csak elvárni lehet, mit igazol különösen azon körülmény, hogy a legjobb versenyző jónak látta a megtartott versenytől visszalépni s csak a Trégmayer Gyula újvidéki cég vette fel a versenyt. A jól ismert Magirus uhni cég is, mely czélszerű létrával tünt fel, szintén versenyezni akart kiállított tüzi fecskendővel, azonban látva a Tarnoczky-gyár által elért eredmény, a versenytől óvatosan visszavonult.”

Sz. 2110—1893.

tlkvi.

Arverési hirdményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy csikszentmártoni Solnay Sándor ügyvéd végrehajthatónak csikszentimrei illetőségű Sugár Rózália végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés s járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbiróság) területén lévő Csik-Szentimre község határán fekvő a csikszentimrei 201. számú tlkönyben foglalt: 430. helyrajzi sz. alatti 160 frt; 1475 helyrajzi sz.

a. 22 frt; 1680. hrsz. a. 10 frt; 2293. hrsz. a. 10 frt; 2760. hrsz. a. 28 frt; 2855., 2856. hrsz. a. 2 frt; 3722¹/₁, 3723¹/₁. hrsz. a. 5 frt; 3851. hrsz. a. 2 frt; 4062. hrsz. a. 13 frt; 6916., 6921¹/₂. hrsz. a. 24 frt és az 1590. sz. tjkvben foglalt 2869. hrsz. a. 22 frt; 3219. hrsz. a. 3 frt és a 3296. hrsz. a. 24 frt becsértékü — az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának a) és d) pontjai alapján — egész ingatlanokra, tehát a Sugár Lajos és Sugár Zsuzsa illetve Sugár Ferencz ¹/₃—¹/₃ rész illetőségeikre is az árverést a fennebb ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi szeptember hó 30-ik napján d e. 9 órakor Csik-Szentimre községhezánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övdékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csik-Szentmártonon, 1893. június 15-én.

Orbay,
kir. jbiró.

1950—1893.

ki.

Árverezési hirdmény.

Csik-Szereda város tanácsa által a folyó 1893. évi október hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor a város tanácstermében

megkezdőleg, nyilvános árverésen a többet ígérőnek az 1894-ik év január 1-től 1894-ik év december 30-ig, tehát egy-évi időtartamra haszonbérbe adatnak:

1. Belpiaczvam jövedelme 1900 frt.
2. Külpiacz jövedelme 1850 „
3. Marhabehajtási vám jövedelme 900 „
4. Sertéspiacz-vám jövedelme 30 „
5. Kompona vám jövedelme 25 „
6. Barompiaz korcsma jövedelme 20 „

7. A királyi kincstárral kötött szerződés és annak feltételei értelmében albérletbe adja, továbbá a kizárólagos szeszkiméresi jogosultságot és a bor, sör, czukor, husfogyasztási adók beszedését 10,000 frt kikiáltási árban.

8. Árverezni szándékozók tartoznak az árverezés napján a kikiáltási összeg 10%-át bánatpénzül letenni, mely bánatpénz a városi pénztárba helyeztetvén el, vállalkozónak utolsó részletfizetésében fog betudatni.

9. A vállalat után járó minden terheket bélyeg- és kincstári illetékeket, a város tanácsa előlegezi és hordozza, de köteles vállalkozó ezeket a város pénztárába visszafizetni. Egyéb feltételeket vállalkozni kívánók bármikor az árverezés megtörténte előtt a hivatalos órák alatt délelőtti 9—12-ig, délután 2—5-ig a város tanácshezánál a polgármesteri irodában betekinthezik, s azokról maguknak bővebb felvilágosítást is szerezhetnek.

Csik-Szereda, 1893. szeptember 11-én.

Csedó István,
polgármester.

1—3

ROMFELD FELIX-féle

SÖRCSARNOK teljes BERENDEZÉSSEL, hozzá tartozó 2 szoba, konyha és kertihelyiséggel előnyösön bérbe adó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Tisztán kölesönös. * Részvényei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottakjávára esik.
A legnagyobb és leggazdagabb pénztintézet a világon.
Biztosítéki alapja:
907 millió frank.
THE MUTUAL NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
Alapított 1843.
Biztosít: emberéletet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módozatok szerint.
Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG Kolozsvártt.

Van szerencsém tudatni a n. érd. közönséggel, hogy Tusnádfürdőről hazajöve
Kávé- és Czukrász-üzletemet
egész újra berendeztem és október hó 1-től kezdve megnyitom.
Czukrász üzletemben kapható naponta **friss sütemény**; ugyszintén **keresztelések, lakodalmak**- és tánczvigalmakra készséggel fogadok minden megrendelést s azokat a leggondosabban készítem el.
Továbbá **csemege borok** butelliákban és egész **friss kőbányai sör** a legjutányosabb áron.
Számos látogatást kérve, maradtam tisztelettel
FRIEDMAN JAKAB,
czukrász Csik-Szeredában.